

AFGELOPEN DINSDAG OP DE CLUBAVOND.....

“Onder je aas uitkomen”

Dinsdag 23 januari 2024, derde avond Howell-ranking

door **Jaap Hazewinkel**

Het thema van de avond (“onder je aas uitkomen”) is me dit keer aangedragen door Stef Leeuwenburg. Hij vroeg indringend aan de bar wie de schrijfbeurt had. Nou had ik die overgenomen van Felix Ophorst die verhinderd was. Hij noemde twee spelletjes en het is natuurlijk zo dat het een keertje goed kan uitpakken. In het ideale scenario heeft leider de heer op tafel, de boer in de hand en partner de vrouw. In de Haagsche bridgeweek in de jaren '90 heb ik tijdens een viertallenpotje Marjo Chorus een keer ermee verrast. Toen verwachtte ik een doubleton bij partner en hoopte dat partner de derde ronde in die kleur zou kunnen introeven als hij een troefstop had (ook een goede reden). Partner had echter Vx, met op tafel de heer. Hij won slag 1, raapte een aas op en retourneerde de kleur waarin gestart was, bereikte mij daarbij ... en kreeg zijn introever.

Naar aanleiding van Stef's opmerking en suggestie heb ik alle spellen van deze clubavond bekeken en gekeken hoe starten onder je aas zou uitpakken. Daarbij heb ik alleen gekeken naar de spellen waar een troefcontract het beste is en waar dat contract het meeste slagen maakt. Dan kan zo'n contract met de transfers van tegenwoordig in beide handen zitten dus ik heb gekeken naar de hand die moest uitkomen. Zonder aas kun je er niet onder uitkomen, dus die vallen af. In een troefcontract onder je troefaas starten heb ik ook niet meegenomen. Ik heb de spellen waar je AH hebt ook niet meegeteld, want dan wordt het wel erg speculatief.

De uitkomst is enigszins verrassend: Van de 28 spellen waren er (slechts) drie SA-contracten (daarin is onder je aas starten van een lange kleur niet onlogisch). Van de andere contracten waren er 16 waarin onder je aas kon starten. In 8 gevallen maakt onder je aas starten niet uit (double dummy althans – het kan zijn dat partner net zo goed niet weet wat er aan de hand is en later misgrijpt). In de overige 8 gevallen bleek dat je in 3 gevallen een slechte start had maar in wel 5 gevallen een goede start! Nou is dit een statistiek over 28 handen dus om er een waarheidsgehalte aan te geven gaat wat ver, maar dat het hier beter dan 'break-even' was geeft aan dat we het misschien wat vaker moeten overwegen. Nou wil je in paren misschien met het veld meespelen maar in viertallen kan dit zijn wat nodig is om een goed contract down te krijgen.

Spel 6 O/OW

♠ AVB9873

♥ B10

♦ H6

♣ AH

♠ H102

♥ 65432

♦ A3

♣ V87

♠ 54

♥ 987

♦ V10984

♣ 654

♠ 6

♥ AHV

♦ B752

♣ B10932

West

pas

pas

pas

pas

Noord

2♥*

3♠

4SA

5♠

Oost

pas

pas

pas

pas

Zuid

1♣

2♠

3SA

5♣

Dit was het biedverloop bij ons. 2♥ gaf 6+ schoppen aan. Stel nu dat oost ♦3 op tafel legt, dan gaat 5♠ down.

Noord lijkt meer punten te hebben dan zuid (want die liep na zijn opening niet over van enthousiasme) dus het gedroomde scenario zou hier van toepassing kunnen zijn. Ja, het kan ook fout uitpakken maar dat kan elke start.

West	Noord	Oost	Zuid
	pas	1SA	pas
2♣	pas	2♥	pas
3♥	pas	4♥	allen pas

Spel 13
N/A

♠H974
♥VB3
♦V4
♣10986

Niet het biedverloop bij ons aan tafel (west werd leider) maar het biedverloop waarna je zou kunnen overwegen onder ♦A te starten. Dat pakt hier goed uit (al heeft geen Zuidspeler het gedaan). Ik vind deze minder waarschijnlijk dan spel 6 omdat je langer bent en dus de kans op een singleton bij west groter is (niet bij oost uiteraard, die opende 1SA).

♠AV853
♥10764
♦H82
♣2

♠102
♥AH95
♦B1053
♣AVB

♠B6
♥82
♦A976
♣H7543

Nu is 4♥ niet altijd gemaakt, er zijn oostspelers down gegaan na de start van ♠B en zelfs een klaveren! Gek spel, dat bridge.

Spel 14
O/-

♠V96
♥A109874
♦A
♣975

West	Noord	Oost	Zuid
		1♦	pas
1♠	2♥	dbl	pas
3♠	pas	4♠	pas
pas	pas		

♠A10875
♥B6
♦9763
♣AV

♠HB4
♥H52
♦HVB85
♣104

Ook weer niet het biedverloop bij ons aan tafel. Oost's doublet is 'support' en zo wordt de fit gevonden.

Alweer zal een start onder ♥A hier geweldig uitpakken.

Veel speler zullen echter ♦A starten en dan proberen partner te bereiken en dan is in de tweede slag een kleine harten een optie. Dan echter is de kans redelijk groot dat leider het dan wel goed raadt.

♠32
♥V3
♦1042
♣HB8632

Het is wel mogelijk partner alsnog te bereiken met ♥V als leider de schoppensnit neemt. Veel leiders zullen echter ("smelling a rat") die snit wantrouwen....

West	Noord	Oost	Zuid
pas	1♠	pas	2SA *
pas	3♦	pas	4♠
allen pas			

Spel 16
W/OW

♠HVB872
♥AV4
♦V75
♣V

Dit was het biedverloop bij ons aan tafel. 2SA gaf een vierkaart ♠ aan, invite of beter. 3♦ belooft ergens kort en MF, wat voor partner aanleiding was elk onderzoek af te wijzen omdat één van zijn heren waardeloos zou zijn.

♠109
♥B107
♦B983
♣AB84

♠3
♥9852
♦A2
♣1097653

Als zuid (zeer onwaarschijnlijk, maar toch) leider zou zijn in 4♠ dan zou een klaverstart onder het aas dodelijk zijn voor de defense (één van die drie negatieve gevallen).

♠A654
♥H63
♦H1064
♣H2

Ik was gemakzuchtig in 4♠; na het winnen van de hartenstart en ♠H had ik moeten oversteken naar ♠A en ♣2 moeten naspelen. Dan heeft west, blijkens de frequentiestaat, een probleem. In zo'n 30% van de gevallen deed west dat niet goed. Eén paar maakte daardoor zelfs 6♠ contract....

Spel 18 O/NZ

♠V9
♥A863
♦10953
♣V32

West	Noord	Oost	Zuid
		2♣	pas
2♦	pas	2SA	pas
3SA	pas	pas	pas

♠1074
♥V4
♦B742
♣B654

♠A3
♥H92
♦AHV
♣AH1087

Dit was het biedverloop aan onze tafel. In lijn met het thema, als west 5♣ speelt dan is een start onder ♥A vandaan niet handig. West komt aan slag en kan dit afstraffen door de klaversnit te nemen, de troef te trekken, ♦AHV te incasseren en op ♦B een verliezende schoppen af te gooien.

♠HB8652
♥B1075
♦86
♣9

Dit was Het tweede spel met een minnetje voor het starten onder een aas vandaan. Overigens zat het veld in 3SA.

Marc Mentink (zuid) startte schoppen. Ik oordeelde: geen onredelijk contract maar schoppenstart is niet fijn. Toch maar een rondje ophouden. Dan aan slag met ♠A de ruiten rapen en dan ♣AH. Tja, de klaveren lopen niet. Ik geef nu een klaver af en laat ♣B liggen om van mijn ♦B te kunnen genieten. Frans Lejeune wint en speelt ♥A, harten na. Ik maak mijn contract omdat Frans geen schoppen meer bleek te hebben. Maar Marc maakt de laatste slag met ♠H.

“Waarom deblokkeer je de ♣B niet?” vroeg Frans. “Ik moet toch van de harten afspelen en dan is ♥V een entree en maak je de rest!”. Wel Frans, je had daarin gelijk (dat heeft hij wel vaker). Ik had echter de moed al opgegeven dat ik het zou maken en dat het zo zou zitten. Ik was gewoon bezig vredig down te gaan.... De schoppen 6-2 en ♥A bij de korte schoppen, nee, daar had ik niet van gedroomd. Noem het maar weer gemakzuchtig.

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	2♦	dbl	pas
2♠	pas	4♠	pas
pas	pas		

Spel 20 W/A

♠B4
♥HB
♦H109653
♣1052

Zo ging het bieden (ongeveer) bij ons. Echter, als oost 4♠ speelt kan zuid onder het aas vandaan starten. En...

Dat is dodelijk, de enige downstart! Ook double dummy. Noord maakt de eerste twee slagen en daarna maken noord-zuid nog een troefslag en ♥A.

Alleen in de B-lijn werd oost drie keer leider in 4♠. Het is niet zo gek dat zuid met ruiten (partner's kleur) startte of met de singleton klaver. Paarlen voor de zwijnen ☺.

♠H763
♥V75
♦V4
♣AVB4

♠A1098
♥1096
♦A
♣H9863

♠V52
♥A8432
♦B872
♣7

Spel 21 N/NZ

♠1043
♥V6
♦10972
♣AB107

West

Noord

Oost

Zuid

2♦
4♥

pas
pas
allen pas

1SA
2SA

pas
pas

♠HB2
♥H98743
♦B
♣642

♠A87
♥AB2
♦AV5
♣V953

In veel gevallen zal er een re-transfer gedaan worden en zal oost leider worden (overigens was Rik Dix' voorstel om 3SA te spelen in paren een heel goede; zuid kan niet starten met ruiten zonder een slag weg te geven en in SA zijn dan dezelfde 10 slagen beschikbaar als in harten – voor een top).

♠V965
♥105
♦H8643
♣H8

Ik zat noord en heb geen moment overwogen om ♣B te starten. Wel is het weer een hele goede start. Leider maakt het waarschijnlijk nog steeds.

West

Noord

Oost

Zuid

1♦ (♥)
4♥

pas
pas
pas

1♣
2♥
pas

pas
pas
pas

Spel 25 N/OW

♠HB1084
♥8
♦10943
♣862

Starten onder je ruitenaas vandaan ziet er hier niet heel gunstig uit. Met een B erbij is het sowieso niet aantrekkelijk. Double dummy is het inderdaad een maakstart, maar dat is omdat leider aan slag met ♦H de ♥10 moet naspelen en als zuid klein legt deze moet laten razen! Dat is de enige manier om na deze start 4♥ te maken, double dummy!

♠V6
♥AHV5
♦V762
♣1054

♠A92
♥10732
♦H5
♣AH93

Dus waarschijnlijk zou deze onder-aas start niet hebben gekost, maar ik heb er toch maar een "minnetje" aan gegeven.

♠753
♥B964
♦AB8
♣VB7

Ik ga de statistiek analyse nog maar eens herhalen, want misschien moeten de theorieboekjes herschreven worden en moet je ook tegen een troefcontract wel degelijk de start onder het aas wat vaker overwegen!